

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 0712-1/2019/1005
Datum: 20. 5. 2019

ga. Lučka Bohm
Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
e-naslov: lucka.bohm@sindikat-zsss.si

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljnjem besedilu IP) je prejel vaše vprašanje v zvezi s tem, katere podatke v zvezi s poklicnim zdravjem delavca sme prejeti delodajalec, da bo lahko delo prilagodil delavcu oziroma določil zadostne ukrepe v skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (glede zagotavljanja varnosti in zdravja delavcev pri delu). Navajate, da lahko delodajalec prejme le podatke o tem, česar delavec ne sme več delati, brez pojasnil izvedenskih organov, kaj je povzročilo spremembo poklicnega zdravja. Vaše vprašanje se nanaša na predpise: Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih, Pravilnik o organizaciji in načinu delovanja izvedenskih organov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu ter na novi Pravilnik o poklicnih boleznih, ki še ni sprejet. Navajate, da so nekateri osebni podatki varovani v škodo delavcev, da delodajalci niso obveščeni o vzroku invalidnosti ter da ne poznajo diagnoze, ker gre za varovani osebni podatek. Delodajalci tako ne vedo, ali morajo v svoji »izjavi o varnosti z oceno tveganja« oceniti npr. tveganje za nastanek določene bolezni, kar pa ne preprečuje nastanka nadaljnjih poklicnih bolezni. Navajate še, da delodajalec nima pravice izvedeti rezultatov biomonitoringa za nevarne kemikalije.

Na podlagi informacij, ki ste nam jih posredovali, vam v nadaljevanju na podlagi 58. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljevanju Uredba), 7. točke prvega odstavka 49. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 - uradno prečiščeno besedilo; v nadaljevanju ZVOP-1) ter 2. člena Zakona o informacijskem pooblaščenecu (Uradni list RS, št. 113/05 in 51/07 – ZUstS-A; v nadaljevanju ZInfP) posredujemo naše neobvezno mnenje v zvezi z vašimi vprašanji.

Osebni podatki delavcev se lahko zbirajo, obdelujejo, uporabljajo in posredujejo tretjim osebam samo, če je to določeno s zakonom, ki ureja delovna razmerja ali drugim zakonom ali če je to potrebno zaradi uresničevanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem. Zakon, ki ureja varnost in zdravje pri delu ter na njegovi podlagi sprejeti podzakonski akti določajo, katere podatke izvajalec medicine dela posreduje delodajalcem glede delavčevega zdravja oziroma zdravstvenih pregledov (npr. spričevalo). Vsebina (nabor osebnih podatkov delavcev) spričevala je točno določena s predpisom.

IP izpostavlja, da so v ZVZD-1, kolikor mu je znano, za namen ustreznega načrtovanja ukrepov pri posameznem delodajalcu opredeljene tudi druge obveznosti delodajalca in izvajalca medicine dela, kot so npr. obdobje preiskave škodljivosti delovnega okolja in analize zdravstvenega stanja delavcev, ugotovljenega na zdravstvenih pregledih, ki ne vključujejo posredovanja individualnih diagnoz. Predlagamo, da se s strokovnjaki s področja varnosti in zdravja pri delu ter medicine dela ter inšpektoratom za delo posvetujete o konkretnih možnostih.

IP konkretne presoje primera z vidika varstva osebnih podatkov izven inšpekcijskega postopka ne more narediti.

IP ni pristojen za razlago določb delovnopravnih predpisov, v nadaljevanju vam zato podajamo naše neobvezno mnenje le z vidika varstva osebnih podatkov. IP še poudarja tudi, da ne more presojeti primerov z vidika varstva osebnih podatkov izven inšpekcijskega postopka, tako ne more naštevati točno določenih konkretnih osebnih podatkov, s katerimi se delodajalci lahko seznanijo v okviru zdravstvenih pregledov delavcev.

Krovni zakon, ki določa pravice, obveznosti, načela in ukrepe, s katerimi se preprečujejo neustavni, nezakoniti in neupravičeni posegi v zasebnost in dostojanstvo posameznika pri obdelavi osebnih podatkov, je torej Uredba in ZVOP-1.

Glede varstva osebnih podatkov delavca je potrebno upoštevati tudi delovnopravno zakonodajo. Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US; v nadaljevanju: ZDR) v 48. členu ureja varstvo delavčevih osebnih podatkov. Prvi odstavek določa, da se lahko osebni podatki delavcev **zbirajo**, obdelujejo, uporabljajo in posredujejo tretjim osebam samo, če je to določeno s tem ali drugim **zakonom** ali če je to potrebno zaradi uresničevanja pravic in obveznosti iz delovnega razmerja ali **v zvezi z delovnim razmerjem**.

Podatki v zvezi z **zdravjem** so glede na 9. člen Splošne uredbe o varstvu podatkov **posebne vrste osebni podatki**, obdelava teh pa je med drugim glede na alinejo (b) člena 9 (2) Splošne uredbe **dovoljena** v primeru, da je obdelava potrebna za namene izpolnjevanja obveznosti in izvajanja posebnih pravic upravljavca ali posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, na področju **delovnega prava** ter prava socialne varnosti in socialnega varstva, če to dovoljuje pravo Unije ali pravo države članice ali kolektivna pogodba v skladu s pravom države članice, ki zagotavlja ustrezne zaščitne ukrepe za temeljne pravice in interese posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki. Podobno je med drugim glede na alinejo (h) člena 9 (2) Splošne uredbe **dovoljena** obdelava v primeru, da je obdelava potrebna **za namene preventivne medicine ali medicine dela**, oceno delovne sposobnosti zaposlenega, zdravstveno diagnozo, zagotovitev zdravstvene ali socialne oskrbe ali zdravljenja ali upravljanje sistemov in storitev zdravstvenega ali socialnega varstva na podlagi prava Unije ali prava države članice ali v skladu s pogodbo z zdravstvenim delavcem ter zanjo veljajo pogoji in zaščitni ukrepi iz odstavka 3 člena 9 Splošne uredbe.

Glede na določbo 15. točke 4. člena Uredbe pojem »podatki o zdravstvenem stanju« pomeni osebne podatke, ki se nanašajo na telesno ali duševno zdravje posameznika, vključno z zagotavljanjem zdravstvenih storitev, in razkrivajo informacije o njegovem zdravstvenem stanju. Nadaljnjo razlago lahko zasledimo v uvodni določbi št. 35, kjer je navedeno, da bi osebni podatki v zvezi z zdravjem morali obsegati vse podatke o zdravstvenem stanju posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki razkrivajo informacije o njegovem preteklem, sedanjem ali prihodnjem telesnem ali duševnem zdravstvenem stanju. To vključuje informacije o posamezniku, zbrane med registracijo za storitve zdravstvenega varstva ali njihovim zagotavljanjem zadevnemu posamezniku, kakor je določeno v Direktivi 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta (9); številko, znak ali posebno oznako, dodeljeno posamezniku za njegovo edinstveno identifikacijo v zdravstvene namene; informacije, pridobljene s testiranjem ali preiskavo dela telesa ali telesne snovi, vključno z informacijami, pridobljenimi iz genetskih podatkov in bioloških vzorcev, in vse informacije o, na primer, bolezni, invalidnosti, tveganju za nastanek bolezni, zdravstveni anamnezi, kliničnem zdravljenju ali fiziološkem ali biomedicinskem stanju posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ne glede na vir teh podatkov, na primer zdravnik ali drug zdravstveni delavec, bolnišnica, medicinski pripomoček ali diagnostični preskus in vitro.

Upoštevanje navedeno, je treba tudi podatke, iz katerih je mogoče sklepati o zdravstvenem stanju v ožjem pomenu besede (delazmožnost določene osebe, resnost zdravstvenih težav ipd.), šteti za podatek o zdravstvenem stanju in s tem za posebne vrste osebnih podatkov (oz. občutljive osebne podatke).

Glede na to pojasnjujemo, da Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11; ZVZD-1) določa, katere osebne podatke delavca lahko delodajalec zbira v zvezi z zagotavljanjem varnega in zdravega dela. Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Uradni list RS, št. 87/02, 29/03 – popr., 124/06 in 43/11 – ZVZD-1) določa vrste preventivnih zdravstvenih pregledov. V 12. členu pa določa, da po vsakem opravljenem preventivnem zdravstvenem pregledu **pooblaščen zdravnik izda zdravniško spričevalo z oceno izpolnjevanja posebnih zdravstvenih zahtev za**

določeno delo v delovnem okolju (brez diagnoze, na način, da pojasni, katere posebne zdravstvene zahteve delavec izpolnjuje ali jih ne izpolnjuje, poda oceno izpolnjevanja posebnih zdravstvenih zahtev za določeno delovno mesto) in z obrazložitvijo potrebnih predlaganih ustreznih ukrepov za boljše varovanje zdravja (navede katere ukrepe predlaga v smislu prilagoditve delovnega okolja ipd.), ki ga posreduje delodajalcu. O ugotovitvah preventivnega zdravstvenega pregleda mora pooblaščen zdravnik obvestiti tudi delavca in njegovega izbranega osebnega zdravnika. Nadalje ta pravilnik v 15. členu določa, da mora pooblaščen zdravnik o rezultatu pregleda takoj obvestiti delavca, njegovega izbranega osebnega zdravnika in delodajalca (slednjega zgolj v obsegu, do katerega je upravičen in ne s celotno vsebino diagnoz), če je pri pregledu ugotovljena takšna okvara zdravja delavca, ki ogroža njegovo življenje oziroma njegovo delovno zmožnost. Po opravljenih usmerjenih obdobjnih in drugih usmerjenih preventivnih zdravstvenih pregledih posameznih skupin delavcev pooblaščen zdravnik posreduje delodajalcu tudi poimenski seznam pregledanih delavcev z oceno izpolnjevanja posebnih zdravstvenih zahtev za določeno delo v delovnem okolju, oceno zdravstvenega stanja skupine pregledanih delavcev, ugotovljene poklicne bolezni, bolezni povezane z delom ali sume na poklicno bolezen.

V okviru tega omenjeni pravilnik predvideva dve spričevali, ki ju izda pooblaščen zdravnik, in sicer zdravniško spričevalo z oceno izpolnjevanja posebnih zdravstvenih zahtev po opravljenem predhodnem preventivnem zdravstvenem pregledu in zdravniško spričevalo z oceno izpolnjevanja posebnih zdravstvenih zahtev po opravljenem usmerjenem obdobjnem ali drugem usmerjenem preventivnem zdravstvenem pregledu. Spričevali sta tudi priloga pravilniku in točno določata, nabor osebnih podatkov delavca, ki se navedejo za konkretno delovno mesto (npr. katerih posebnih zdravstvenih zahtev delavec trajno ali začasno ne izpolnjuje, predlagano drugo delo, predlagani ukrepi na področju varnosti in zdravja pri delu, katere so omejitve delavca za opravljanje določenega dela ter če delavec izpolnjuje posebne zdravstvene zahteve za določeno delovno mesto). Pravilnik o organizaciji in načinu delovanja izvedenskih organov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (Uradni list RS, št. 60/13, 6/15 in 49/18) določa v 46. členu in 58. členu, da je zaradi varovanja osebnih podatkov delodajalec seznanjen z izvedenskim mnenjem samo v obsegu, ki je povzet v odločbi o priznanju ali zavrnitvi pravice iz invalidskega zavarovanja.

Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 100/01, 39/05, 53/07, 102/10, 43/11 – ZVZD-1, 38/15 in 78/18) določa v 6. odstavku 12. člena, da je izvajalec medicine dela dolžan rezultate biološkega monitoringa, ki je pokazatelj ustreznosti, zadostnosti in učinkovitosti uvedenih ukrepov za varovanje zdravja delavcev, posredovati delodajalcu.

Na podlagi navedenega lahko delodajalec pridobi le tiste osebne podatke delavca v zvezi z njegovim zdravstvenim stanjem in pregledi, ki jih določa ZVZD-1 in na njegovi podlagi sprejeti pravilniki.

V upanju, da smo vam bili v pomoč, vas lepo pozdravljamo.

Urška Črnič, univ. dipl. prav.,
Svetovalka informacijske pooblaščenke

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
Informacijska pooblaščenka

Poslati:

- naslovniku po elektronski poti na naslov: lucka.bohm@sindikatzsss.si

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva.